

STRATY WOJENNE

Marzena Kruk – Cyfrowy pomnik ofiar II wojny światowej – Straty.pl 3

Iwona Czyżyk, Robert Piwko – 39 listów z KL Dachau

Korespondencja obozowa (z lat 1942–1944)

Wacława Lutyńskiego do żony Celiny 9

Pierwszy masowy transport polskich więźniów do KL Auschwitz Niemcy wysłali z Tarnowa 14 czerwca 1940 r. Podnosząc znaczenie tego wydarzenia, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił w 2006 r. Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych. W 2015 r. zmieniono uchwałę, wprowadzając do oficjalnego kalendarza Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady.

Dawid Chomej – Chorzelska młodzież zamęczona przez Niemców
w Działdowie 19

Dorota Grzechocińska – Sprawa Hildegardy Bigockiej (1910–1943)

W dokumentach gestapo w Ciechanowie-Płocku 29

Mariusz Żuławnik – Piekło w „Łąkowej Dolinie”

KZ Vaihingen nad rzeką Enz 37

Kilkadziesiąt kilometrów na północny zachód od Stuttgartu leży Neuenbürg – dziś niewielka, senna dzielnica miasta Kraichtal w powiecie Karlsruhe w Badenii-Wirtembergii. Na jego krajobraz składają się jednorodzinne domy, kościół i niewielki cmentarz, na którym uwagę przykuwa kwatery z kilkoma rzędami betonowych krzyży. Zawieszono na nich tabliczki ze swojsko brzmiącymi nazwiskami: Edward Dubiński, Piotr Konopka, Władysław Lewandowski...

Tomasz Ceran – Arytmetyka zbrodni pomorskiej 1939 47

Waldemar Brenda – Egzekucje 18 września 1942 r.

Płock, Bodzanów, Rościszewo 57

Rafał Drabik – Straty osobowe
powiatu biłgorajskiego
w okresie II wojny światowej73

Karolina Trzeskowska-Kubasik – Straty
osobowe dzieci polskich robotnic
przymusowych 83

Kinga Hałacińska – Obozy położnicze
i aborcyjne III Rzeszy
Piekło kobiet i dzieci w Waltrop93

SYLWETKI

Szymon Nowak – „Żywe pochodnie
nowoczesnego Nerona”
Powstańcze wspomnienia Ireny Błasińskiej
„Reny”101

Marek Klecel – Maria Dąbrowska
o początkach PRL 112

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Wojciech Frazik – Wyborów
sfalszować nie damy!
Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” 129

OPOWIEDZIANE HISTORIE

Polska to było nasze marzenie,
nasz cel, powód do życia
Relacja s. Marii Teresy Jasionowicz ...139

KSIĄŻKI

Tomasz Szturo – Gorycz arkadii,
czyli parę słów
o Florianie Czarnyszewiczu151

Bartosz Bajków, Diana Maksimiuk,
Florian Czarnyszewicz. Los człowieka,
tom 1: *Znad Berezyny nad La Platę (1900–1955),*
Białystok–Warszawa 2024, 696 s.

Kolegium:

dr Wojciech Frazik, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
prof. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiewski (jakub.golebiewski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny,
projekt okładki i łamanie:
Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Kolportaż:

Tel. 22 544-57-19
(joanna.pszczola@ipn.gov.pl)

Druk:

Drukarnia Leyko Sp. o.o.

Na okładce:

Rozstrzelanie ks. Piotra Sosnowskiego
w Rudzkim Moście koło Tucholi. Fot. AIPN